Regnbuen skal forsvares, **ikke forbydes.**

radikale

Regnbuen skal forsvares – ikke forbydes

EU har i mange år været frontkæmper i at sikre frihed, tryghed og lighed for alle – uanset køn, seksualitet eller etnicitet. Til trods for store fremskridt opleves der stadig alt for mange hindringer for LGBT+-personers ret til at være den, man er og elske, hvem man vil. I flere EU-lande krakelerer rettighederne for seksuelle minoriteter, og menneskerettigheder tilsidesættes og tilbagerulles, hvor de burde beskyttes og udbygges.

Derfor går Radikale Venstre til Europa-Parlamentsvalg på at styrke LGBT+-personers rettigheder i Europa, så EU kan leve op til sit eget motto om at være en union "forenet i mangfoldighed". Vi foreslår, at vi:

1. stiller krav på EU-niveau om en fælles tilgang til anerkendelse af ægteskaber og partnerskaber mellem personer af samme køn med alle de fordele og rettigheder, der hører med ægteskabet
2. udvider opholdsdirektivet til at gælde for alle par – uanset køn
3. indleder retssager mod lande, der ikke overholder regler om familiesammenføring af personer med samme køn
4. bruger de hårdeste sanktionsmuligheder i værktøjskassen mod lande, hvis lovgivning diskriminerer LGBT+ personer
5. fremsætter fælles lovgivning, der forpligter medlemslande på at beskytte og styrke LGBT+-personers rettigheder bredt
6. vedtager et EU-direktiv, der sikrer, at diskrimination mod LGBT+ personer skal dømmes som hadforbrydelse i alle medlemslande
7. beskytter og understøtter LGBT+- og SRSR-organisationer og menneskerettighedsforkæmpere

Regnbuen skal forsvares - ikke forbydes. Det er på tide, at EU sætter handling bag ordene og lever op til sine egne idealer om frihed, ligeværd og ligebehandling.

Der er brug for en plan B!

Forenet i mangfoldighed

En bekymrende konservativ bølge skyller i disse år ind over Europa til stor skade for kvinder og minoritetsgruppers rettigheder og sikkerhed. Anti-gender-bevægelsen spreder sig og trækker visse medlemslande i en antidemokratisk retning, hvor den med særligt køn, ligestilling og reproduktion som helt centralt omdrejningspunkt skaber øget polarisering. Den skarpe højredrejning truer Europa indefra. LGBT+-fjendsk lovgivning spreder sig mellem medlemslande, og ryster ved de grundlæggende værdier, som EU bygger på: At alle mennesker fødes frie og ligeværdige, og at ingen derfor må diskrimineres i deres adgang til de grundlæggende rettigheder. EU er nemlig mere end et økonomisk fællesskab - det er et værdifællesskab, og i dag lykkes EU ikke med at levere tilstrækkelig beskyttelse af helt fundamentale frihedsværdier.

EU vedtog i 2020 en strategi, der skal sikre, at alle LGBT+-personer i unionen skal beskyttes, have lige muligheder og deltage fuldt ud i samfundet. Alligevel accepterer vi, at denne gruppe af borgeres helt basale menneskerettigheder krænkes hver eneste dag i vores egen union. De seneste år er der taget drastiske tiltag. I Ungarn er der indført såkaldt "anti-LGBT+-lovgivning", der blandt andet forbyder, at børn og unge bliver præsenteret for homoseksualitet og alternative kønsidentiteter i undervisningen. Det svarer til, at skolebørn ikke vil kunne se et afsnit af Gurli Gris, hvor Penny Polar Bear er med, fordi hun har to mødre. I 2024 er der stadigvæk 12 europæiske medlemslande, der ikke tillader ægteskab mellem to personer af samme køn. I Polen har præsident Duda tilmed ytret ønske om at forbyde LGBT+-par at adoptere. I Italien kan man med tilbagevirkende kraft få fjernet sit navn fra sit barns fødselsattest, hvis man er medmor. Og i Bulgarien har man netop forbudt juridisk kønsskifte for transpersoner. Det er forældede og diskriminerende menneskesyn - som vi for længst burde have forladt - der gentagende dukker op og sågar cementeres i lovgivning.

Det kan ikke fortsætte. Det handler ikke kun om rettigheder for bestemte minoritetsgrupper. Det handler grundlæggende om, hvilket EU vi vil have i fremtiden. I Radikale Venstre vil vi fra LGBT+-frie zoner til en LGBT+-frihedszone i hele unionen. Vi drømmer om en union, der sikrer tryghed i alle regnbuens farver, og hvor alle har både formel og reel ret til at være, den de er, og elske, hvem de vil.

Men kan vi overhovedet løse den slags problemer i EU? Det mener vi, at vi både kan og skal. I Danmark har vi blandt andet EU at takke for, at vi har lige løn for lige arbejde, en ligebehandlingslov og nu også mere ligelig fordeling af barslen. Ligesom det var debatten i EU, der førte til, at Danmark for ikke meget mere end et årti siden afskaffede de såkaldte "konerabatter", der gav gerningsmænd mildere straffe, hvis det "bare" var deres kone eller samlever, som de havde voldtaget eller slået ihjel. Går det for langsomt med at sikre

lige muligheder for alle? Selvfølgelig gør det det – også i EU. Til gengæld kan EU skabe enorme forandringer, når først beslutningerne træffes, og der er i den grad beslutninger, der venter på at blive truffet på det her område. Det skal vi løse i det vigtigste fællesskab, vi har: EU.

I EU dikterer forældede forestillinger om køn stadigvæk, hvem man må elske og gifte sig med. Det er ikke mere end 12 år siden, at ægteskab mellem to personer af samme køn blev lovligt i Danmark. Selvom to personer af samme køn nu kan leve frit i et ægteskab herhjemme, er det fortsat sådan, at så snart de krydser grænsen til flere andre unionsmedlemslande som eksempelvis Letland, Slovakiet eller Polen, anses de ikke længere som en familie. Problemet skal især findes i, at meget af den lovgivning, der regulerer LGBT+-personers rettigheder og muligheder, falder under familiepolitik, der hører under medlemslandenes kompetence. Det muliggør blandt andet begrænsninger af LGBT+-personers muligheder for at stifte familie, gifte sig mv., fordi det kan anskues som værende i modstrid til "traditionelle familieværdier" i et medlemsland.

EU sikrer, som reglerne er i dag, at et medlemsland er forpligtet til at anerkende et ægteskab mellem to personer med samme køn, hvis ægteskabet er indgået i et andet medlemsland som eksempelvis Danmark. EU forpligter også medlemslandene på at anerkende ægteskabet i en vis grad i hjemlandet. Forpligtelsen gælder dog alene med henblik på at anerkende opholdsret til unionsborgerens ægtefælle. Det tager sig dog meget forskelligt ud. I flere medlemslande vil det være sådan, at selvom man anerkender, at de to personer er blevet gift, vil de ikke få adgang til de formelle rettigheder, der følger med et ægteskab. Det udgør ligeledes en hindring for den frie bevægelighed, at en række EU-medlemsstater ikke sidestiller et registreret partnerskab med ægteskab. Det betyder nemlig, at EU-reglerne ikke giver en automatisk ret til familiesammenføring med en ægtefælle af samme køn.

Den forældede forestilling om, at kærlighed kun finder sted mellem mand og kvinde, ses ikke alene ift. ægteskaber og partnerskaber men også i nogle medlemslandes syn på, hvad der er en rigtig familie. Sidste år ændrede den ungarske regering eksempelvis landets forfatning, så det nu er blevet stort set umuligt for homoseksuelle par at adoptere. Ungarske børn skal fremover opdrages efter en kristen fortolkning af kønsrollerne, hvor forældreskabet kun kan bestå af en kvinde og en mand.

LGBT+-personer er i langt større risiko for at blive udsat for diskrimination og forskelsbehandling. 43 % af LGBT+-personer i EU følte sig i 2019 udsat for forskelsbehandling. Det er ikke mere end syv år siden, at Danmark fjernede transkønnethed fra listen over psykiske sygdomme og seks år siden, at WHO fulgte trop. Selvom vi herhjemme de seneste år har taget en række vigtige skridt henimod bedre beskyttelse af LGBT+-personer, er denne gruppe stadig enormt udsat. Det gælder både på arbejdsmarkedet,

i uddannelsessystemet, i adgangen til sundhedsydelser, i sportsudøvelse, muligheden for at stifte familie mm. Ligesom at LGBT+-personer er stærkt overrepræsenterede i statistikker om mistrivsel, selvskade og ensomhed. Homo- og biseksuelle har lavere uddannelsesgrad end heteroseksuelle, og transkønnede personer forsøger otte gange så ofte at tage deres eget liv sammenlignet med resten af befolkningen.

Det seneste år, er der dokumenteret en klar stigning i antallet af hadefulde politiske udmeldinger rettet imod LGBT+-personer og især imod transpersoner (ILGA, 2024). En af forklaringerne er den anti-gender-lovgivning, der fremsættes i flere medlemslande blandt andet om forbud mod juridisk kønsskifte. En debat, der også fandt vej til Danmark. Selvom vi herhjemme er blandt de lande i EU, der beskytter LGBT+-personer bedst, så fremhæves Danmark i denne forbindelse, som et af de lande, hvor transpersoner især er udsat for had.

Det er hovedrystende, at disse ting kan få lov at finde sted hver eneste dag i en union, der bygger på demokratiske værdier og menneskerettigheder.

Radikale Venstre foreslår

At alle skal have ret til at elske, hvem de vil

- **Vi vil stille krav på EU-niveau om en fælles tilgang til anerkendelse af ægteskaber og partnerskaber mellem personer af samme køn** med alle de fordele og rettigheder, der hører med ægteskabet, samt at EU-medlemsstaterne skal indføre relevant lovgivning med henblik på at sikre fuld respekt for retten til privat- og familieliv uden forskelsbehandling. To personer med samme køn skal kunne tage til eksempelvis Danmark og blive gift og få deres ægteskab anerkendt fuldt og helt i deres hjemland efterfølgende.

- **Udvide opholdsdirektivet til at gælde for alle par** – uanset køn – så vi fjerner de hindringer, som personer af samme køn står over for, når de udøver den grundlæggende ret til at fri bevægelighed inden for EU.

- **Kommissionen skal rejse sager ved EU-domstolen** mod medlemslande, der kompromitterer den frie bevægelighed ved ikke at overholde EU's bestemmelse om familiesammenføring af personer med samme køn, som det er tilfældet i eksempelvis Rumænien.

At vi reelt beskytter mennesker mod diskrimination på baggrund af køn og seksualitet

- **EU skal bruge de hårdeste sanktionsmuligheder i værktøjskassen** mod lande, hvis lovgivning diskriminerer LGBT+ personer. At rejse en sag ved EU-domstolen er det mest effektive redskab, som vi har i EU ift. at sætte ind overfor lande, der ikke overholder reglerne. Derfor skal Kommissionen mere systematisk indlede retssager, når medlemslande ikke lever op til grundlæggende værdier og diskriminerer minoriteter og kvinder. Ved gentagende brud, skal pengekassen smækkes i, så det bliver tydeligt for alle medlemslande, at det kan koste dyrt, hvis man bryder med demokratiske værdier, som man selv, har skrevet under på.

- **EU skal fremsætte fælles lovgivning, der forpligter medlemslande på at beskytte og styrke LGBT+-personers rettigheder** bredt fx ift. til sundhed, uddannelse, arbejdsmarked, beskæftigelse, familiesammen føring herunder med fælles børn, anerkendelse mm.

- **Diskrimination af LGBT+-personer skal kunne dømmes som hadforbrydelse i alle medlemslande:** EU skal udarbejde et direktiv, der beskytter LGBT+-personer mod hadforbrydelser, herunder at medtage homofobisk og transfobisk had som mulige motiver i den nationale lovgivning om kriminalitet motiveret af fordomme. Desuden skal der igangsættes et samarbejde i Europol, om hvordan retshåndhævende personale opkvalificeres til bedre at håndtere sager om hadforbrydelser begået af LGBT+-personer herunder, hvordan hændelser registreres.

- **LGBT+-organisationer og menneskerettighedsforkæmpere skal forsvares og understøttes,** blandt andet gennem bæredygtig EU-finansiering til civilsamfundet, herunder LGBT+- og SRSR-organisationer.

Radikale Venstres folketingsgruppe
og kandidater til EP-valget 2024
JUNI 2024

radikale B